

ТВАРИННИЦТВО, КОРМОВИРОБНИЦТВО

УДК 636.4.082

ВЕЛИКОПЛІДНІСТЬ СВИНЕЙ УНІВЕРСАЛЬНИХ ПОРІД ТА ЇХ СЕЛЕКЦІЙНЕ ЗНАЧЕННЯ

В.П.КОВАЛЕНКО, д.с.-г. н., професор,
Н.Л.ПЕЛИХ, к.с.-г. н., доцент,
С.П.ПАНКЄВ, аспірант, Херсонський ДАУ

На сучасному етапі селекційної роботи в свинарстві значна увага надається вивченню впливу живої маси поросят при народженні на його подальші продуктивні ознаки (Березовський М.Д., Ломако Д.В., 1997; Рибалко В., Бірта І. 1997; Рибалко В.П., Самохвал І.О. 1997). Нормально розвинуті свиноматки більшості заводських порід в оптимальних умовах характеризуються середньою великоплідністю, вона становить 1,0...1,3 кг. Великі при народженні поросята життєздатніші, енергійніші, краще ростуть і зберігаються.

Таблиця 1 – Динаміка росту поросят до 2 місяців

Групи розподілу молодня	Багатоплідність свиноматок, гол. $\bar{X} + S_x$	Жива маса поросят, кг		
		при народженні $\bar{X} + S_x$	21 день $\bar{X} + S_x$	2 місяці $\bar{X} + S_x$
За живою масою свиноматок				
1. До 187 кг	10,54±3,39	1,42±0,04	3,9± 0,14	15,8±0,44
2. 188-210 кг	10,0±3,04	1,43±0,05	4,4±0,13	17,2±0,32
3. 211кг і більше	11,0±3,51	1,41±0,07	4,0 ±0,25*	14,8±0,58
За методикою Березовського ($\frac{X_{\max} - X_{\min}}{\bar{X}}$)				
1. До 0,44	9,9±3,18	1,57±0,04***	4,4±0,17*	16,2±0,35
2. 0,45-0,65	11,2±3,39	1,32±0,05	3,9±0,13	17,6±0,36
3. 0,66 і більше	10,2±3,20	1,33±0,08	4,0±0,19	16,1±0,55

*P<0,95; **P<0,99; ***P<0,999

Дослідами інституту свинарства УААН встановлено, що загинуть поросят з живою масою при народженні 600 г становить 80 %; 800г – 20 %; 1300 г і більше – лише 2...5 %. Характерно, що приблизно 50 % поросят гине у перші 2...3 доби після народження головним чином через нежиттєздатність приплоду (Березовський М.Д. 1999).

Однак детальних комплексних досліджень в напрямку впливу великоплідності на репродуктивні і продуктивні ознаки свиней не проводилось, що визначає актуальність теми. Виходячи з цього, нами були проведені дослідження з визначення нових параметрів оцінки великоплідності, її вирівняності в зв'язку з динамікою живої маси до 2 місяців.

Експериментальні дослідження проведені на племінній свинофермі учгоспу "Приозерне" ХДАУ.

За живою масою свиноматки були розподілені на 3 класи: I – до 187 кг, II – 188-210 кг і III – понад 211 кг. Дані табл.1 свідчать, що при народженні дещо важчі були поросята у свиноматок II групи; аналогічна тенденція спостерігалась і в 21-денному віці – поросята III групи відставали від своїх ровесників I групи на 0,4 кг, а поросята I групи, від найменших за живою масою свинок – 0,05 кг. При відлученні в 2 місяці поросята III групи мали живу масу 14,8 кг, що на 2,4 кг менше, ніж у поросят II групи і на 1,0 кг менше у молодняка I групи, різниця вірогідна ($P < 0,95$).

Проаналізувавши ріст поросят за методикою М.Д.Березовського (1999), тобто методикою вирівняності гнізда, встановлено, що до I групи ввійшли особини з коефіцієнтами до 0,44; II – 0,45-0,65; III – 0,66 і більше. Найбільша великоплідність була у поросят I групи – 1,57 кг, що на 0,24-0,25 кг більше в порівнянні з ровесниками II та III груп при високій вірогідності. Аналогічна тенденція спостерігалась і в 21 денному віці. Однак, починаючи з 2 місячного віку максимальну живу масу мали поросята II групи, перевершуючи своїх ровесників I і III груп відносно на 1,4-1,5 кг.

Найбільш високі коефіцієнти кореляції отримані для поросят III групи (0,48-0,55) (табл.2.)

Таблиця 2 – Кореляційна залежність між живою масою свиноматок і масою поросят в залежності від віку.

Групи	При народженні	Вік поросят	
		21 день	2 міс.
I	0,03	0,03	0,04
II	0,38	0,10	0,13
III	0,48	0,55	0,55

Отже, проведена оцінка росту і розвитку поросят до 2-місячного віку свідчить про значний вплив великоплідності поросят, вирівняності гнізд та материнських якостей свиноматки на інтенсивність росту в підсисний період.

УДК 636.4.082.11

ПІДВИЩЕННЯ РЕПРОДУКТИВНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНЕЙ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕР'ЄРНИХ ТЕСТІВ

М.М.ХРЕНОВ – д.в.н., професор,
В.Д.КАРАПУЗ – к.с.-г.н., доцент, Херсонський ДАУ,
С.С.СЕРВЕТНИК – аспірант, ІТ УААН

Одним із актуальних питань в розробці сучасних методів селекції свиней є прогнозування репродуктивних якостей, м'ясної і відгодівельної продуктивності, виходячи із активності ферментів і інших інтер'єрних показників. Проведені в цьому напрямку дослідження І.М.Нікітченко (1987), Г.М.МБажови (1988), показують, що чим раніше вдається встановити потенційну продуктивність особин, тим більше можливостей для відбору, коротший інтервал між поколіннями і види ефект селекції.

З метою раннього прогнозування племінних і продуктивних якостей свиней використовується рівняння множинної лінійної і нелінійної залежності між показниками, які характеризують інтенсивність процесів, інтер'єрні і екстер'єрні параметри тварин і рівнем фактичних функціональних ознак (продуктивність, репродуктивність).

В свинарстві дослідженнями Г.М.Бажови (1983) показано ефективність використання рівняння регресії для прогнозування середньодобового приросту, оплати корму з показниками обміну речовин.

В інших дослідженнях розраховані рівняння регресії для прогнозування репродуктивних якостей свиноматок української степової білої породи (табл. 1.).

Встановлюю, що найбільша точність відносно репродуктивних якостей досягає ознаки маси гнізда в 2 міс. Віці ($P > 0,7685$). При цьому найбільший вклад в регуляцію рівня репродуктивних якостей вносить такі інтер'єрні показники як аланін-1 аспартаттрансфераза і сіалові кислоти.